

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/187/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118203076
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8118203076.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Evy Šofrankovej v právnej veci žalobcu: U. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. H. XX, L., proti žalovanému: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Paríž, Boulevard Haussmann1, Francúzsko, konajúci na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 47258713, zastúpený: Advokátska kancelária Nagyová, Tenkáč, s.r.o., so sídlom Ružinovská 42, Bratislava, o neprijateľné zmluvné podmienky, určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a doplatenie istiny úveru a prísl., o odvolaní žalobcu i žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 11Csp/54/2018-46 zo dňa 05.09.2018 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutej časti, t.j. okrem výroku o zamietnutí žaloby o určenie neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom a revolvingovom úvere v časti poistenia, žaloby o doplatenie istiny úveru a okrem výrokov o trovách konania.

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a vo výrokoch o trovách konania a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu 1.inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že zmluvná podmienka uvedená v časti 2 bode 5.3 zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty uzavretej medzi obchodnou spoločnosťou Cetelem Slovensko a.s. a žalobcom dňa 07.10.2014 v znení: „Dlžník súhlasí s tým, aby sa prípadné spory, ktoré vzniknú z RZ alebo vzniknú pri poskytovaní platobných služieb a v súvislosti s nimi, rozhodovali v rozhodcovskom konaní pred Stálym rozhodcovským súdom Slovenskej bankovej asociácie“ je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná. Ďalším výrokom určil, že zmluvná podmienka uvedená v časti 3 bode 12 zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi obchodnou spoločnosťou Cetelem Slovensko a.s. a žalobcom dňa 07.10.2014 v znení: „Cetelem je oprávnený jednostranne zmeniť výšku poplatkov stanovených sadzobníkom poplatkov z dôvodu zmeny podmienok závislých na objektívnych skutočnostiach napr. zmena všeobecne záväzných právnych predpisov, zmena úrokových sadzieb na finančných trhoch alebo zmeny obchodnej politiky“ je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná. Tretím výrokom určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá medzi obchodnou spoločnosťou Cetelem Slovensko a.s. a žalobcom dňa 07.10.2014 je neplatná. Žalobu v časti o určenie neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom a revolvingovom úvere v časti poistenia, žalobu o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a žalobu o doplatenie istiny zamietol. Napokon vyslovil, že v konaní o určenie neplatnosti časti zmluvy o spotrebiteľskom a revolvingovom úvere týkajúcej sa rozhodcovskej doložky a jednostrannej zmeny poplatkov a v časti neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy žalovaný nemá nárok na náhradu

trov konania a žalobcovi súd tento nárok nepriznal. Vyslovil, že v konaní o neplatnosť časti zmluvy o spotrebiteľskom a revolvingovom úvere tykajúceho sa poistenia, určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a doplatenia istiny úveru má žalovaný voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil súd prvej inštancie ust. § 39, § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 4, 5 a 14 písm. a), § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ust. § 1 ods. 2, § 2 písm. a) b) d), § 9 ods. 1, 2 písm. l) a ods. 5 § 11 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z o spotrebiteľských úveroch, § 5 a) ods.1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, § 73 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z.z. o rozhodcovskom konaní a § 3 ods. 1 a 4 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom od 01.07.2009 do 31.12.2014.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca sa domáhal určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ktorý mu bol poskytnutý predmetnými zmluvami, aj keď nesprávne v žalobnom petite žiadal určiť, že príslušná zmluva je bezúročná a bezpoplatková. Zmluva totiž nie je bezúročná a bezpoplatková, ale v prípade absencie obligatórnych náležitostí zmluvy vymenovaných v § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. platí fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Súd tento nedostatok považuje za nepodstatný, iný výklad by znamenal prílišný formalizmus, ktorý je neprípustný.

4. Súd prvej inštancie rozhodne nesúhlasil s názorom, podľa ktorého pre vnútroštátny súd nie sú relevantné a záväzné závery rozhodnutí Súdneho dvora EÚ. Uvedené rozsudky je nutné aplikovať pri spomínanom eurokomformnom výklade vnútroštátneho práva, ktoré sa musí vykladať v súlade s právom Únie čo vyplýva zo systému Zmluvy o fungovaní EÚ. Vnútroštátny súd má povinnosť zabezpečiť plnú účinnosť práva Únie pri rozhodovaní sporu. Pri zabezpečení práva Únie vnútroštátny súd nemôže dokonca uplatniť ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré by boli v rozpore s právom Únie (napr. rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-555/07, body 48, 51).

5. Pre súd prvej inštancie je neakceptovateľné, ak rozsudky európskeho súdu by sa mali aplikovať len vtedy ak sú na prospech spotrebiteľa (napr. rozsudok C-473/00 „Cofidis“) a už nie opačne. Poukazoval aj na ďalší rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-453/00 z 13.1.2004 a z neho najmä na body 20 a 27. Podľa nich vnútroštátne orgány, teda aj súdy, sú povinné prihliadať k výkladu práva spoločenstva, ku ktorému dospel Súdny dvor. Podobne možno citovať aj rozsudok Súdneho dvora EÚ v spojených veciach C-397/01 až C-403/01 (B.Pfeiffer a spol.) a z neho body 110, 111, 113 a 114: „z konštantnej judikatúry založenej rozhodnutím Súdneho dvora z 10.4.1984 vo veci 14/83 Von Colson a Kamann vyplýva, že povinnosť členských štátov dosiahnuť cieľ ustanovený smernicou, pričom v zmysle článku 10 ZES štáty musia prijať všetky všeobecné alebo osobitné opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie výkonu tejto povinnosti, sa týka všetkých orgánov členských štátov vrátane súdnych orgánov v rámci ich právomoci. Je úlohou národných súdov zabezpečovať pre jednotlivcov právnu ochranu vyplývajúcu im z ustanovení komunitárneho práva a zaručovať plnú účinnosť týchto ustanovení. Národný súd aplikujúci vnútroštátne právo a najmä tie ustanovenia, ktoré boli prijaté špeciálne na účely splnenia požiadaviek smernice, je povinný v súlade s článkom 249 ods. 3 ZES v čo možno najväčšej možnej miere vykladať vnútroštátne právo v zmysle textu a účelu smernice, aby dosiahol výsledok ustanovený smernicou. Požiadavka výkladu vnútroštátneho práva v súlade s komunitárnym právom je inherentná systému, ktorý vytvára Zmluva o založení ES, pretože umožňuje národnému súdu pri riešení sporov zabezpečiť v rámci svojich právomocí plnú účinnosť komunitárneho práva (rozhodnutie z 15.5.2003 vo veci C-160/01)“.

6. V súčasnosti je situácia iná v tom, že právny názor na danú problematiku vyslovil už Najvyšší súd SR v dvoch rozhodnutiach rozdielnych senátov. Jedným je rozhodnutie 3Cdo/146/2017 z 22.2.2018. Najvyšší súd SR v odôvodnení rozhodnutia citoval z dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z., v ktorej sa uvádza, že predložený návrh zákona je svojim obsahom úplnou transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2018 do slovenského právneho poriadku.

7. Eurokomformným výkladom predmetného ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z., ktorý je v danom prípade nielen možný, ale aj potrebný, dospel dovolací súd k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. uvádza pojmy výška alebo počet, či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ je za použitia eurokomformného výkladu dospieť k

záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahrňuje. K totožnému právnomu záveru dospel Najvyšší súd SR aj v rozhodnutí 4Cdo/211/2017 zo dňa 23.4.2018.

8. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal aj na čl. 2 ods. 2 CSP (ďalej CSP), z ktorého vyplýva, že právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

9. Súd prvej inštancie teda nesúhlasil s názorom žalobcu o nutnosti členenia splátky úveru a nezistil ani iné dôvody pre aplikáciu § 11 zákona č. 129/2010 Z.z preto žalobu v tejto časti zamietol.

10. Žalobca žaloval aj o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy. Aj keď z obsahu žaloby vyplývalo, že ju posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, súd je povinný ex offa zaoberať sa aj tým, či dohoda nie je absolútne neplatným právnym úkonom v zmysle všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie dospel k záveru,

že síce dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá na osobitnej listine, ale žalobca nebol upozornený na dôsledky jej uzavretia a nebol poučený o možnosti odmietnuť jej uzavretie. To, že žalobca bol o tom poučený a že mal možnosť túto dohodu odmietnuť, vzhľadom na skutočnosť, že spomínané poučenie z textu dohody nevyplýva, má preukázať žalovaný, keďže ide o jeho zákonnú povinnosť upravenú v § 5a ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z.z. Žalovaný pritom žiadne dôkazy v tomto smere súdu neponúkol napriek tomu, že ho súd vyzýval na preukázanie splnenia tejto poučovacej povinnosti. Súd preto spomínanú dohodu vníma ako rozpornú so zákonom (§ 5a ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z.z.) a preto je absolútne neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Zároveň konštatoval, že navyše v dohode o zrážkach zo mzdy je nevyhnutné uviesť aj výšku dohodnutých zrážok. Je to logický záver vyplývajúci zo samotnej podstaty tohto inštitútu. Z toho dôvodu predmetná dohoda nie je určitá, čo znamená ďalší dôvod jej absolútnej neplatnosti. Napokon požiadavka určitosti absentuje aj pri špecifikácii pohľadávky, ktorú má spomínaná dohoda o zrážkach zo mzdy zabezpečiť. V jej texte nie je uvedená žiadna pohľadávka, žiadna úverová zmluva. Vyslovenie absolútnej neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy má prednosť pred jej posúdením ako neprijateľnej zmluvnej podmienky, hoci právny dôsledok je totožný - v oboch prípadoch spôsobuje jej absolútnu neplatnosť. O neprijateľnú zmluvnú podmienku totiž môže ísť len pri právnom úkone, ktorý je inak platný. Ak je absolútne neplatný, ako keby neexistoval a všetky práva a povinnosti z neho vyplývajúce zanikajú ex tunc. Pre úplnosť súd prvej inštancie ešte dodal, že spornú dohodu o zrážkach zo mzdy považuje aj za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Pritom nespochybnil legitimitu tohto právneho inštitútu, ktorý je súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky, ale zároveň zdôraznil, že v spotrebiteľských sporoch podlieha táto dohoda súdnemu prieskumu prijateľnosti v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka. Dohoda o zrážkach zo mzdy zabezpečuje pohľadávku žalovaného, ktorá by mala vyplývať z úverovej zmluvy a preto nie je vylúčená z tohto súdneho prieskumu, keďže hlavným predmetom zmluvy je úver a žalovaný nepreukázal jej individuálne vyjednanie. Nepreukázal totiž, že žalobca ju nemusel uzatvoriť a preto s poukazom na § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka platí prezumpcia o tom, že nebola táto dohoda individuálne dojednaná.

11. Dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť ex offa súdnu kontrolu zmluvných podmienok v úverovej zmluve, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Nie je založená na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu súdom alebo inou objektívnou inštitúciou, ale len na subjektívnej predstave veriteľa. Nie je rozhodujúce ani to, či veriteľ ju použije a v akom rozsahu, ale postačuje ak objektívne je spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a že existuje hrozba vymoženía plnenia, na ktoré dodávateľ nemá nárok v zmysle právnej úpravy vrátane plnenia vyplývajúceho z neprijateľných zmluvných podmienok. Pokiaľ ide o procesnú prípustnosť žaloby o neplatnosť dohody predstavujúcej neprijateľnú zmluvnú podmienku, jedná sa o druh žaloby podľa § 137 písm. d/ CSP, podľa ktorého žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Týmto osobitným predpisom je § 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

12. Žalobca sa ďalej domáhal neplatnosti rozhodcovskej doložky, ktorú považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalovaný v tejto súvislosti sa bránil tým, že postupoval podľa zákona č. 492/2009 Z.z. o platobných službách. Uvedený zákon sa však vzťahuje na platobné služby poskytované poskytovateľom platobných služieb (§ 1 ods. 2 citovaného zákona). Poskytovatelia platobných služieb sú

vymenovaní v § 2 ods. 3 a sú to predovšetkým banky a medzi nimi nie je nebankový subjekt poskytujúci úver, akým bol aj veriteľ. Preto tento zákon sa na daný prípad nevzťahuje.

13. V danom prípade spomínaná rozhodcovská doložka umožňuje riešiť spory výlučne v rozhodcovskom konaní. Navyše bola zakomponovaná bez akéhokoľvek zvýraznenia v texte zmluvy o revolvingovom úvere a to pod označením rámcovej zmluvy o poskytovaní služieb. Rozhodcovská zmluva uzatvorená so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť aj prejavom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Žalovaný ničím právne významným nepreukázal, že žalobcovi poskytol jasné a zrozumiteľné informácie o tom, čo znamená riešenie sporov v rozhodcovskom konaní. Žalovaný si v tomto smere dôkaznú povinnosť nesplnil. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je aj tento prípad. Súd prvej inštancie preto považoval za dôvodné tejto časti žaloby vyhovieť.

14. Súd prvej inštancie poukázal aj na § 53 ods. 14 písm. a) Občianskeho zákonníka (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy). Ako vyplýva z daného ustanovenia jednou zo základných zákonných podmienok pre vylúčenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky v prípade jednostrannej zmeny zmluvných podmienok (v danom prípade poplatkov) je uvedenie vážneho objektívneho dôvodu pre túto zmenu v zmluve. Toto ustanovenie korešponduje aj s európskou právnou úpravou - smernicou 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách - bod 1 písm. j/ prílohy v spojení s článkom 3 ods. 3. Dôvod zmeny musí byť dostatočne transparentný a v zmluvnej podmienke výslovne uvedený. Nestačí, aby zmluvná podmienka len zopakovala všeobecný zmluvný pojem vecného dôvodu. Vecnosť dôvodu znamená, že má objektívnu povahu. Z požiadavky určitosti a zrozumiteľnosti tiež vyplýva, že z klauzuly musí byť zrejmé, ako sa zmluva v závislosti od vymieneného dôvodu zmení. V danom prípade podmienka vecného objektívneho dôvodu pre zmenu poplatkov splnená v napadnutej zmluvnej podmienke nebola. Formulácia „zmena podmienok závislá na objektívnych skutočnostiach“ je nezrozumiteľná a neurčitá. Ako príklad dôvodu na zmenu je uvedená zmena úrokovej sadzby, ktorá však v tomto konkrétnom prípade je vylúčená, keďže dohodnutá bola fixná úroková sadzba bez možnosti jej zmeny. Ako ďalší dôvod je uvedená zmena obchodnej politiky spoločnosti, čo však nespĺňa požiadavku objektívnej skutočnosti, pretože je založená na subjektívnom posúdení dodávateľa. Napokon aj uvedenie zmeny právnych predpisov nie je spomínaným vecným, objektívnym a dostatočne určitým dôvodom, ktorý by oprávňoval zmenu výšky poplatkov. Znamenalo by to, že pri akejkoľvek zmene právnych predpisov by dodávateľ mohol meniť výšku poplatkov, čo je neprípustné, keďže medzi spomínaným vecným dôvodom a výškou poplatkov musí byť určitá súvislosť. Spotrebiteľ musí mať jasno, že pri určitom a konkrétnom vecnom dôvode môže dôjsť ku konkrétnej zmene zmluvných podmienok, aby v prípade, že k tejto zmene neskôr dôjde, vedel ju vyhodnotiť, či je v súlade s dohodnutou zmluvnou podmienkou. Zmluvná podmienka v časti 3 bode 12 však tieto atribúty nenapĺňa, predstavuje hrubú nerovnováhu práv a povinností v neprospech spotrebiteľa a to bez ohľadu na to, že sú splnené ďalšie zákonné podmienky v zmysle § 53 ods. 14 písm. a) Občianskeho zákonníka pre vylúčenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Súd prvej inštancie preto aj v tejto časti považoval žalobu za dôvodnú.

15. Pokiaľ ide o žalobcu o neprijateľnú zmluvnú podmienku ohľadom poistenia - časti 3 bodu 1 zmluvy súd prvej inštancie uviedol, že žalobca nekonkretizoval aká časť tohto pomerne rozsiahleho ustanovenia obsahujúceho ďalších 6 bodov by mala tvoriť neprijateľnú zmluvnú podmienku. Pripomenul, že s poukazom na § 298 CSP sa musí vo výroku uviesť celé znenie neprijateľnej zmluvnej podmienky a teda toto znenie by malo byť uvedené aj v žalobnom petite. Navyše však podľa súdu prvej inštancie ustanovenia v bode 1.1 až 1.6 časti 3 zmluvy predstavujú v podstate len vyhlásenia žalobcu ohľadom či už splnenia podmienok poistenia alebo oboznámenia sa s rámcovými zmluvami o poistení a obsahuje špecifikáciu jednotlivých súborov poistenia. Súd prvej inštancie preto tieto ustanovenia nevnímal ako zmluvné podmienky a považoval žalobu v tejto časti za neopodstatnenú.

16. Žalobca napokon žiadal, aby bol zaviazaný zaplatiť žalovanému konkrétnu sumu. Súd súhlasí so žalovaným, že takáto žaloba je neprípustná. Súd prvej inštancie poukázal na ust. § 131 CSP, z ktorého vyplýva, že právo žalovať o zaplatení dlžnej sumy má len veriteľ, ktorý má pohľadávku voči dlžníkovi a nie opačne. Len veriteľ môže podať žalobu o splnenie dlhu a nie dlžník, ktorý má povinnosť dlh plniť. Pre úplnosť však súd dodáva, že vzhľadom na to, že žalobu o bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru zamietol, súd sa nestotožnil ani s výškou dlhu žalobcu, ktorý by mal predstavovať len nesplatenú istinu úveru.

17. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie ust. § 262 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. V danom prípade súd prvej inštancie vychádzal z toho, že žalobca v jednej žalobe uplatnil 6 rôznych samostatných nárokov. Preto posudzoval nárok na náhradu trov konania samostatne u každého z týchto nárokov. V konaní o určenie neplatnosti časti zmluvy týkajúcej sa rozhodcovskej doložky, jednostrannej zmeny poplatkov a neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy bol žalovaný neúspešný, preto nemá nárok na náhradu trov a vzhľadom na skutočnosť, že žalobcovi preukázateľne žiadne trovy nevznikli (nezúčastnil sa pojednávania, nemal právne zastúpenie, je oslobodený od súdnych poplatkov) súd prvej inštancie mu tento nárok nepriznal. V konaní o neplatnosti časti zmluvy týkajúcej sa poistenia, určenia bezúročnosti, bezpoplatkovosti úveru a doplatku istiny úveru bol žalobca neúspešný, preto nárok na náhradu trov konania mu nevznikol, ale tento nárok vznikol úspešnému žalovanému. Súd prvej inštancie totiž nezistil žiadny dôvod pre aplikáciu § 257 CSP.

18. Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalovaný a to v rozsahu výrokov I.-III. a v súvisiacich výrokoch o nároku na náhradu trov konania namietal nesprávne právne posúdenie veci podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP zároveň, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov ku nesprávnym skutkovým zisteniam v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP a zároveň, že v konaní neboli splnené procesné podmienky podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a) CSP. Nesprávne právne posúdenie namietal žalovaný z dôvodu, že súd prvej inštancie v rozpore s listinnými dôkazmi síce aplikoval zákon č. 492/2009 Z.z o platobných službách, avšak neprihliadol na všetky zákonné ustanovenia tohto zákona a na listinné dôkazy predložené žalovaným. Žalovaný pri koncipovaní ustanovenia bodu 5.3 v časti 2 úverovej zmluvy postupovala striktnie podľa zákona o platobných službách. Zároveň žalovaný citoval znenie ust. § 2 ods. 3 písm. d) uvedeného zákona a ust. § 63 tohto zákona. Zároveň uviedol, že v časti 2 bodu 5.4 úverovej zmluvy je výslovne uvedené, že Cetelem poskytuje platobné služby na základe povolenia na poskytovanie platobných služieb zo dňa 27.04.2011 reg. č. Odb-1278-1/2011 udeleného Národnou bankou Slovenska. Zmluvné ustanovenia o rozhodcovskej doložke zakotvené v časti 2 ods. 5 v bode 5.3 úverovej zmluvy patrí k rámcovej zmluve o poskytovaní platobných služieb obsiahnuté v ods. 5 časti 2 úverovej zmluvy. Uvedená rozhodcovská doložka je koncipovaná v súlade s platnou právnou úpravou a to zákonom o platobných službách. Z ust. § 90 ods. 3 zákona o platobných službách vyplýva, že poskytovateľ platobných služieb je povinný ponúknuť svojmu používateľovi platobných služieb neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy. Žalovaný konal v postavení poskytovateľa platobných služieb a v súlade so zákonom o platobných službách nie je možné hodnotiť jeho konanie ako konanie v rozpore so zákonom. Dotknuté ustanovenie úverovej zmluvy je tak v súlade so zákonom a nemôže predstavovať neprijateľnú ani neplatnú zmluvnú podmienku. V kontexte vyššie uvedeného nie je správny záver súdu prvej inštancie v bode 78. odôvodnenia rozsudku. Podľa žalovaného ide o nedostatočné odôvodnenie súdom prvej inštancie svedčiacej o nesprávnom právnom posúdení a len okrajovú interpretáciu skutkových a právnych okolností. Z listinného dôkazu a to úverovej zmluvy je jednoznačne zrejmé, že 1) žalovaný bol v čase uzatvorenia úverovej zmluvy poskytovateľom platobných služieb, 2) žalovaný pri koncipovaní v časti 2 ods. 5 v bode 5.3 úverovej zmluvy postupoval nie ako nebankový poskytovateľ úverov, ale ako poskytovateľ platobných služieb na základe povolenia udeleného Národnou bankou Slovenska 3) návrh na prijatie rozhodcovskej doložky bol koncipovaný v súlade so zákonom o platobných službách a vzťahuje sa výlučne na rámcovú zmluvu o poskytovaní platobných služieb, ktorá je súčasťou časti 2 zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty, inak povedané netýka sa spotrebiteľského úveru ani revolvingového spotrebiteľského úveru 4) žalobca v žalobe tvrdil, že čerpal len spotrebiteľský úver podľa časti 1 úverovej zmluvy, pričom táto skutočnosť vyplýva aj z vyjadrenia žalovaného v žalobe zo dňa 07.05.2018 čo bolo žalovaným preukázané listinnými dôkazmi. Na strane žalobcu preto neexistuje objektívna okolnosť ani naliehavý právny záujem na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ktorá sa voči nemu nevzťahuje, nakoľko revolvingový spotrebiteľský úver nečerpal, pričom rámcová zmluva o poskytovaní platobných služieb a sporná rozhodcovská doložka sa vzťahuje výlučne k časti 2 úverovej zmluvy, t.j. zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty. Žalovaný namietal, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam aj vo vzťahu k určeniu, že zmluvná podmienka uvedená v časti 3 bode 12 zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi obchodnou spoločnosťou Cetelem Slovensko a.s. a žalobcom zo dňa 07.10.2014 je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná. V časti 5 odsek 5.2 úverovej zmluvy je dohodnuté, že klient je oprávnený ZoSU/ZoRSU kedykoľvek písomne vypovedať s jednomesačnou výpovednou lehotou formou doporučeného listu doručeného na adresu sídla Cetelemu. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 53 ods. 4 písm. i) Obč. zákonníka a § 53 ods. 14 písm. a) Obč. zákonníka, z ktorého vyplýva, že za neprijateľnú

podmienku podľa ods. 4 písm. i) sa nepovažuje podmienka, podľa ktorej si dodávateľ finančných služieb podľa osobitného predpisu vyhradzuje právo z vážneho objektívneho dôvodu bez oznámenia zmeniť úrokovú sadzbu alebo výšku iných poplatkov za finančné služby podľa osobitného predpisu, ktoré má platiť spotrebiteľ alebo dodávateľ. Žalovaný namietal, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď neaplikoval ust. § 53 b) ods. 2 Obč. zákonníka, podľa ktorého ak spotrebiteľ vypovedal zmluvu alebo odstúpil od zmluvy z dôvodu, že dodávateľ zmenil zmluvné podmienky a spotrebiteľovi tým vznikla povinnosť vrátiť jednorázovo finančné prostriedky, dodávateľ je povinný ponúknuť spotrebiteľovi plnenie v primeraných splátkach, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Zo žiadneho ustanovenia Občianskeho zákonníka nevyplýva, že by vážny objektívny dôvod mal byť uvedený v zmluve o spotrebiteľskom úvere, práve naopak, prax môže priniesť rôzne vopred nepredvídateľné okolnosti majúce povahu vážneho objektívneho dôvodu v dôsledku ktorých vyvstane potreba zmeny poplatkov. Žalovaný poukázal na dôvodovú správu k zákonu č. 129/2010 Z.z., ktorým bolo zakotvené ust. Obč. zákonníka o možnosti úpravy zmluvného ustanovenia o zmene poplatkov, ktoré sa nebude považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ak budú na to existovať vážne objektívne dôvody, z ktorej citoval. Zároveň poukázal na bod 32 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS. Napokon žalovaný zhrnul, že objektívne je nemožné plnenie požiadavky špecifikácie vážneho objektívneho dôvodu opodstatňujúceho zmenu poplatkov. Takýto výklad súdu prvej inštancie nevyplýva z platných právnych predpisov, najmä z Občianskeho zákonníka ani zo smernice či dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z. Súd prvej inštancie napokon neaplikoval ustanovenie §53 b) ods. 2 Občianskeho zákonníka pri posudzovaní dotknutého zmluvného ustanovenia v časti 3 ods. 12 úverovej zmluvy a zaujal výklad, ktorý je v rozpore s Občianskym zákonníkom, smernicou a ktorý neobstojí ani s porovnaním dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z. Žalobca nepreukázal žeby sa táto zmluvná podmienka jeho akýmkoľvek spôsobom dotýkala resp. voči nemu bola uplatňovaná. Aj v tomto prípade ide o umelo vyvolaný súdny spor.

19. Neobstojí ani záver súdu prvej inštancie o neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Táto dohoda bola uzatvorená plne v súlade s platnou právnou úpravou. Žalovaný preto namietal nesprávne právne posúdenie veci. Žalovaný poukázal na ustanovenie § 5 a ods. 1 písm. a) Zákona o ochrane spotrebiteľa a konštatoval, že dohoda bola uzatvorená vo forme osobitnej listiny a to dňa 04.05.2015 medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom. Táto skutočnosť vyplýva aj z predložených listinných dôkazov. Žalobca bol poučený aj o dôsledkoch uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy a to, že v prípade omeškania žalobcu so splácaním spotrebiteľského úveru viac ako jeden mesiac, platiteľ mzdy bude uskutočňovať zrážky zo mzdy. Je zrejmé, že žalobca súhlasil s vykonávaním zrážok zo mzdy tým, že osobitne vyjadril svoj súhlas podpisom. Zo strany žalovaného ako veriteľa boli splnené všetky povinnosti zakotvené v ustanovení § 5 a ods. 1 Zákona o ochrane spotrebiteľa. Následne žalovaný namietal, že v danom prípade nie je naplnená dikcia uvedená v písmene d) ustanovenia § 137 CSP. Žiaden osobitný právny predpis nepripúšťa možnosť domáhať sa určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná. V nadväznosti na ustanovenia § 137 CSP je zrejmé, že prípustnosť žaloby o určenie právnej skutočnosti musí vyplývať z osobitného predpisu, najmä hmotného práva. Ak hmotné právo možnosť žaloby o určenie právnej skutočnosti nepripúšťa, výslovne ju nezakotvuje, je takáto žaloba vadná, neprípustná, nemožná. Vada žaloby spočíva v hmotnoprávnej kvalifikácii, čo tvorí neodstrániteľnú procesnú prekážku. V tomto prípade mal žalobca preukázať naliehavý právny záujem na určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. V tejto súvislosti poukázal žalovaný na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn.: 6Co/41/2017 zo dňa 27.03.2017, z ktorého záverov citoval. Zároveň žalovaný namietal, že žaloba bola uzatvorená medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom a pani H. H.-H. ako spoludlžníkom. Preto majú byť sporovými stranami všetci účastníci dotknutého právneho úkonu, keďže na strane žalobcu vystupuje len jeden z dlžníkov, ktorý úverovú zmluvu uzatvára a absentuje pani H. H.-H. ako spoludlžník, žaloba mala byť pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie zamietnutá. Preto žalovaný žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a žalobu zamietol v celom rozsahu a priznal žalovanému náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia alebo alternatívne, aby rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

20. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie aj žalobca a to čo do výroku, ktorým súd prvej inštancie v časti o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti žalobu zamietol a vo výroku o trovách konania, ktorým žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % a to v konaní o neplatnosť časti zmluvy o spotrebiteľskom a revolvingovom úvere týkajúceho sa poistenia, určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a doplatenia časti istiny úveru. Právne odôvodnil svoje odvolanie

ustanovením § 365 ods. 1 písm. b, f, a h) CSP. Poukázal na znenie ustanovenia § 9 ods. 2 písm k) zákona č. 129/2010 Z.z., z ktorého citoval: „Súdom tvrdený výklad nemožno akceptovať, lebo nevychádza vôbec z textu príslušného ustanovenia a úplne mení jeho význam a zmysel. Poprel právny názor súdu prvej inštancie v otázke použitia tzv. eurokonformného výkladu, v danom prípade nie je možný priamy účinok smernice, nakoľko sa jedná o právne vzťahy horizontálne. Ani nepriamy účinok smernice, teda eurokonformný výklad ust. § 9 ods. 2 písm. k) nakoľko vnútroštátne právo zakotvuje prísnejšie podmienky v otázke členenia splátok, čo vzhľadom na zásadu zákazu výkladu contra legem a zásady právnej istoty zakladá prekážku eurokonformného výkladu. K otázke nepriameho účinku smernice zaujali právne stanovisko všetky krajské sudy, pričom dominantná väčšina vyjadrila názor, že smernicu nie je možné vo veci členenia splátok spotrebiteľského úveru na splátky istiny, úrokov a iných poplatkov priznať priamy účinok a to vzhľadom na skutočnosť že by sa jednalo o výklad contra legem, nakoľko požiadavka zákona je od smernice odlišná a zákonodarca v zákone zakotvil požiadavku prísnejšiu ako požiadavky smernice. Poukázal na rozsudky Krajského súdu v Prešove, sp.zn.: 21Co104/2016 zo dňa 30.03.2017, Krajského súdu v Trenčíne sp.zn.: 27Co136/2017 zo dňa 31.10.2017 a ďalšie. Zároveň poprel tvrdenie súdu prvej inštancie v bode 58 odôvodnenia, že Najvyšší súd Slovenskej republiky v odôvodnení rozhodnutia zo dňa 22.02.2018 sp.zn.: 3Cdo/146/2017 dospel k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach. Najvyšší súd v žiadnom prípade neodôvodnil svoje rozhodnutie konštatovaním o nepotrebnosti rozdelenia splátky úveru na istinu, úroky a poplatky v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Následne z tohto rozhodnutia citoval. Zároveň žalobca poukázal na čl. 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 a na ust. § 9 ods. 2 písm. k) a § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z., ktoré tiež citoval. Zároveň na časť dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z. Napokon konštatoval, že samotná potreba legislatívnej zmeny zo strany zákonodarcu, zákonom z 12.10.2017 č. 279/2017 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z.z. ust. § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z. v tom zmysle, že sa v ňom s účinnosťou od 01.05.2018 „a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ nahrádzajú slovami „frekvenciu splátok iba potvrdzuje, že do 01.05.2018 podľa zákona č. 129/2010 Z.z. bolo povinnosťou veriteľa splátky spotrebiteľského úveru rozčleniť na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov a úveru bez uvedených náležitostí sa musel považovať za úver bezúročný a bez poplatkov. Preto žalobca navrhol, aby odvolací súd v napadnutej časti rozsudok zmenil a určil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere a zmluva o spotrebiteľskom revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcová zmluva o poskytovaní platobných služieb uzavretá medzi účastníkmi dňa 07.10.2014 je bezúročná a bez poplatkov. Zároveň žiadal priznať náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

21. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Konštatoval, že s ohľadom na zásadu právnej istoty je potrebné a správne vychádzať z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v obdobných veciach rozhodol ako dovolací súd ako jednej z najvyšších súdnych inštitúcií. V danom prípade konkrétne z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.04.2018 sp.zn.: 3Cdo/56/2018. Z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22.02.2018 sp. zn.: 3Cdo/146/2017 ako aj z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 23.04.2018 sp.zn.: 4Cdo/211/2017. Zároveň citoval bod 29 a 19 a 27 uvedeného rozhodnutia, z ktorého má vyplývať, že zákon o spotrebiteľských úveroch neukladá dodávateľom povinnosť uvádzať v zmluve o spotrebiteľskom úvere rozpis splátky na istinu, úroky či poplatky. Z uznesenia sp.zn.: 4Cdo/211/2017 bodu 26 má vyplývať, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. Preto žalovaný žiadal, aby odvolací súd rozsudok v žalobcom napadnutej časti potvrdil. Zároveň sa žalovaný pridrižiava svojho odvolania a dôvodov v ňom uvedených.

22. Ďalšie vyjadrenia od strán sporu do spisu zaslané neboli.

23. Odvolací súd na základe podaných odvolaní preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, t.j. okrem výroku o zamietnutí žaloby o určení neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom a revolvingovom úvere v časti poistenia, zamietnutia žaloby o doplatení istiny úveru v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasledujúcich CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 a contrario CSP s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 03.07.2019 a zistil, že odvolanie žalobcu v napadnutej časti je dôvodné a odvolanie žalovaného v napadnutej časti dôvodné nie je.

24. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

25. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie v napadnutej časti, t.j. okrem výroku o zamietnutí žaloby o určení neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom a revolvingovom úvere v časti poistenia a v časti zamietnutia žaloby o doplatení istiny úveru okrem výroku o zamietnutí žaloby o určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a vo výroku o trovách konania vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na rozhodnutie vo veci. Zároveň na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam. Súd prvej inštancie vec správne aj právne posúdil v tejto časti a rozhodnutie náležite odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, keď určil, že zmluvná podmienka uvedená v časti 2 bod 5.3 zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty uzavretej medzi obchodnou spoločnosťou Cetelem Slovensko a.s. a žalobcom zo dňa 07.10.2014 a zmluvná podmienka uvedená v časti 3 bod 12 zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere uzatvorenej medzi obchodnou spoločnosťou Cetelem Slovensko a.s. žalobcom zo dňa 07.10.2014 v znení tak ako sú citované vo výroku rozsudku v odseku 1 a 2 sú ako neprijateľné zmluvné podmienky neplatné. V tejto súvislosti odvolací súd považuje za potrebné poukázať na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.03.2019 sp.zn. 6Cdo/27/2018, z ktorého vyplýva, že žaloba, ktorou sa žalobca (majúci v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka, postavenie spotrebiteľa) domáha vyslovenia (určenia) neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia (určenia) ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods. 1 písm. c) CSP. Ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. marca 2019, sp. zn. 6 Cdo 27/2018; právna veta: najpravo.sk; rozhodnutie nebolo oficiálne publikované).

26. Hlavná odvolacia námietka žalovaného, že nie je naliehavý právny záujem na určení neplatnosti týchto zmluvných podmienok je teda nedôvodná. Odvolací súd sa plne stotožňuje so záverom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, tak ako bol vyslovený v uznesení zo dňa 28.03.2019 sp.zn. 6Cdo/27/2018. Za nedôvodnú považuje odvolací súd námietku, že neprijateľná zmluvná podmienka uvedená v časti 2 bod 3 zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty sa týka iba rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb, ktorá je súčasťou časti 2 zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a že sa teda netýka spotrebiteľského úveru, ani revolvingového spotrebiteľského úveru. Z textu tohto ustanovenia jednoznačne vyplýva, že dlžník súhlasí s tým, aby sa prípadné spory, ktoré vzniknú z RZ alebo vzniknú pri poskytovaní platobných služieb a v súvislosti s ním rozhodovali v rozhodcovskom konaní pred stálym rozhodcovským súdom Slovenskej bankovej asociácie, teda aj keď sa formálne javí, že pod bodom 5 ide len o rámcovú zmluvu o poskytovaní platobných služieb z textu tohto ustanovenia jednoznačne vyplýva, že sa týka nie len prípadných sporov, ktoré vzniknú z rámcovej zmluvy, ale tieto spory môžu vzniknúť aj pri poskytovaní platobných služieb a v súvislosti s nimi. Zároveň odvolací súd poukazuje aj na vyjadrenie žalovaného k žalobe, kde vo vzťahu k rozhodcovskej doložke namieta iba skutočnosť, že žalovaný konal v súlade so zákonom o platobných službách, preto nie je možné hodnotiť jeho konanie ako konanie v rozpore so zákonom, teda toto ustanovenie úverovej zmluvy je tak v súlade so zákonom. Žalovaný nenamietal, že sa žalobcu uvedené ustanovenie netýka. Podľa názoru odvolacieho súdu pokiaľ by aj pripustil, že by sa toto ustanovenie žalobcu netýkalo lebo revolving nečerpá, nič nebráni súdu určiť, že zmluvná podmienka v časti 2 bod 3.5 zmluvy je neplatná pokiaľ žalobca celú túto zmluvu i čo do bodu 5.3 podpísal a žalovaný podmienky stanovil tak, že sa môžu týkať aj žalobcu. V tejto súvislosti poukazuje žalovaný vo svojom odvolaní na zákon o platobných službách a na jeho aplikáciu a na povinnosť žalovaného ponúknuť žalobcovi uzavretie rozhodcovskej zmluvy (doložky). Odvolací súd nerozporuje povinnosť žalovaného v zmysle ust. § 90 ods. 3 zákona o platobných službách svojmu používateľovi platobných služieb ponúknuť neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy. Musí sa však jednať, tak ako to správne uviedol súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia o rozhodcovskú zmluvu uzatvorenú so spotrebiteľom, ktorá musí byť akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie a musí byť aj prejavom slobodnej vôle

oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o tom, čo ktorá voľba konkrétne znamená. V danom prípade tak ako správne zistil súd prvej inštancie sa nejedná o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku. Táto bola zakomponovaná bez akéhokoľvek zvýraznenia v texte zmluvy o revolvingovom úvere a to pod označením rámcovej zmluvy o poskytovaní služieb pričom odvolací súd už vyššie vysvetlil, že dané ustanovenie možno vyložiť aj oveľa širšie ako to tvrdí žalovaný vo svojom odvolaní.

27. Čo sa týka posúdenia zmluvnej podmienky týkajúcej sa jednostrannej zmeny poplatkov odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že ide nepochybne o podmienku podliehajúcu súdnej kontrole prijateľnosti podľa § 53 ods. 1 Obč. zákonníka, keďže sa nejedná o prípad vylúčenia z tejto súdnej kontroly. Súd prvej inštancie sa riadne zaoberal aplikáciou ust. § 53 ods. 14 písm. a) Obč. zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Zároveň konštatoval, že v danom prípade podmienka vecného objektívneho dôvodu pre zmenu poplatkov splnená v napadnutej zmluvnej podmienke nebola. Formulácia „zmena podmienok závislá na objektívnych skutočnostiach“ je nezrozumiteľná a neurčitá. Ako príklad dôvodu na zmenu je uvedená zmena úrokovej sadzby, ktorá však v tomto konkrétnom prípade je vylúčená, keďže dohodnutá bola fixná úroková sadzba bez možnosti jej zmeny. Ako ďalší dôvod je uvedená zmena obchodnej politiky spoločnosti, čo však nespĺňa požiadavku objektívnej skutočnosti, pretože je založená na subjektívnom posúdení dodávateľa. Napokon aj uvedenie zmeny právnych predpisov nie je spomínaným vecným, objektívnym a dostatočne určitým dôvodom, ktorý by oprávňoval zmenu výšky poplatkov. Znamenalo by to, že pri akejkoľvek zmene právnych predpisov by dodávateľ mohol meniť výšku poplatkov, čo je nepripustné, keďže medzi spomínaným vecným dôvodom a výškou poplatkov musí byť určitá súvislosť. Odvolací súd zhodne s názorom súdu prvej inštancie má za to, že spotrebiteľ musí mať jasno, že pri určitom a konkrétnom vecnom dôvode môže dôjsť ku konkrétnej zmene zmluvných podmienok, aby v prípade, že k tejto zmene neskôr dôjde vedel ju vyhodnotiť, či je v súlade s dohodnutou zmluvnou podmienkou. Odvolací súd súhlasí i s názorom súdu prvej inštancie, že zmluvná podmienka v časti 3 bod 12 tieto atribúty nespĺňa, predstavuje hrubú nerovnováhu práv a povinností v neprospech spotrebiteľa a to bez ohľadu na to, že sú splnené ďalšie zákonné podmienky v zmysle § 53 ods. 14 písm. a) Obč. zákonníka pre vylúčenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Preto odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie keď považoval žalobu z tejto časti za dôvodnú.

28. Čo sa týka neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a námietku žalovaného, že stranou sporu o neplatnosť tejto dohody by mala byť aj ďalšia dlžníčka, ktorá taktiež dohodu o zrážkach zo mzdy obsiahnutú v jednom dokumente spolu so žalobcom uzavrela, odvolací súd plne súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že logicky každý dlžník len sám za seba môže dohodu uzatvoriť, preto správne súd prvej inštancie žalobu vnímal ako posúdenie platnosti či neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi právnym predchodcom žalovaného a žalobcom hoci na tej listine je obsiahnutá aj ďalšia dohoda o zrážkach zo mzdy s ďalším dlžníkom v danom prípade s H. H.. Ani odvolací súd nezdieľa názor, že by aj táto dlžníčka musela byť stranou v spore. Súd prvej inštancie vyčerpávajúcim spôsobom uviedol, prečo je dohoda o zrážkach zo mzdy absolútne neplatná podľa ust. § 39 Obč. zákonníka v bode 69 odôvodnenia. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že v dohode o zrážkach zo mzdy je nevyhnuté uviesť aj výšku dohodnutých zrážok zo mzdy, je to logický záver vyplývajúci zo samotnej podstaty tohto inštitútu. Zároveň, že táto dohoda nie je ani určitá, čo je ďalší dôvod absolútnej neplatnosti a zároveň, že tu absentuje aj požiadavka určitosti pri špecifikácii pohľadávky, ktorú má spomínaná dohoda o zrážkach zo mzdy zabezpečiť v texte skutočne nie je uvedená žiadna pohľadávka, ani žiadna úverová zmluva. Súd prvej inštancie správne dodal, že spornú dohodu o zrážkach zo mzdy možno považovať aj za neprijateľnú zmluvnú podmienku, pričom nespochybnil legitimitu tohto právneho inštitútu, ktorý je súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky.

29. Odvolací súd po preskúmaní veci v rozsahu a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov žalovaným dospel k záveru, že v prejednávanom prípade odvolacie dôvody uplatnené žalovaným nie sú dôvodné, čo do prvých troch výrokov rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré napáda žalovaný vo svojom odvolaní. Otázkou trov konania sa bude zaoberať odvolací súd osobitne.

30. Preto odvolací súd potvrdil rozsudok v napadnutej časti, t.j. okrem výroku o zamietnutí žaloby o určení neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom a revolvingovom úvere v časti poistenia a žaloby o doplatení istiny úveru (tieto výroky neboli napadnuté odvolaním) podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny.

31. Žalobca napadol zo 4. výroku, ktorým súd zamietol žalobu v časti o určení neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom a revolvingovom úvere v časti poistenia, žalobu o určení bezúročnosti a

bezpлатkovosti úveru a žalobu o doplatení istiny úveru iba v časti, ktorou bola zamietnutá žaloba o určenie bezúročnosti a bezpлатkovosti úveru. Súd prvej inštancie žalobu v tejto časti zamietol aj keď v bode 34 konštatoval, že zmluvu o spotrebiteľskom a revolvingovom úvere uzavretú medzi právny predchodcom žalovaného a žalobcom bolo zároveň potrebné posúdiť aj podľa zákona č. 129/2010 Z.z. a to v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, teda konkrétne v znení účinnom od 01.09.2014 do 31.12.2014. Súd prvej inštancie zároveň konštatoval aj obligatórne náležitosti zmluvy a zameril sa na ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. V tejto súvislosti poukázal na právny záver Najvyššieho súdu Slovenskej republiky aj v rozhodnutí 4Cdo/211/2017 zo dňa 23.04.2018 a konštatoval, že eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie aká časť jednotlivkej splátky sa použije na splátku istiny, aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Podrobné informácie o vnútornej skladbe anuitnej splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa a to bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy a vo forme amortizačnej tabuľky. Súd prvej inštancie teda nesúhlasil s názorom žalobcu o nutnosti členenia splátky úveru a keďže nezistil ani iné dôvody pre aplikáciu § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. žalobu v tejto časti zamietol.

32. S názorom súdu prvej inštancie v tejto časti odvolací súd nesúhlasí. Aj keby odvolací súd pripustil názor, že nie je nutné členenie splátky úveru, tak ako to podrobne popisoval súd prvej inštancie odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie riadne nezistoval, či tu neexistujú iné dôvody pre aplikáciu ust. § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. aj keď mu táto povinnosť vyplýva priamo zo zákona.

33. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že dňa 07.10.2014 bola uzavretá formulárová písomná zmluva o spotrebiteľskom úvere a zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydanie kreditnej karty a rámcová zmluva o poskytovaní platobných služieb medzi veriteľom - obchodnou spoločnosťou CETELEM SLOVENSKO a.s. a dlžníkmi - žalobcom a H. H. - H.. Časť 1 obsahuje zmluvu o spotrebiteľskom úvere a časť 2 zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydanie kreditnej karty ako aj rámcovú zmluvu o poskytovaní platobných služieb. V časti 1 pod bodom 1.1 sú vymenované základné podmienky zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Uvedené je, že ide o bezúčelový úver vo výške 24.488 Eur s fixnou úrokovou sadzbou 12,49% p.a. Zvolený bol rozšírený súbor poistenia s poplatkom za poistenie 6,99%, dohodnutých bolo 120 mesačných splátok po 383,35 Eur. Celková čiastka na zaplatenie bola vyčíslená na 42.996 Eur. V zmluve je uvedené RPMN 13,23% a jeho priemerná hodnota 10,86%. Splatnosť splátky bola 15.deň v mesiaci, pričom uvedená je splatnosť prvej mesačnej splátky 15.deň v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom bol úver poskytnutý dlžníkovi a ako termín konečnej splatnosti úveru je uvedený 15.11.2024. K tomu odvolací súd uvádza, že jednoduchým prepočtom výšky mesačnej splátky 383,35 Eur x 120 mesiacov celková čiastka k zaplateniu nemá byť uvedená vo výške 42,996 Eur, ale 46.002,- Eur, teda tento údaj v časti 1 zmluvy o spotrebiteľskom úvere nie je správny. Možno mať teda pochybnosti či RPMN bola v zmluve o úvere určená správne. V tejto súvislosti bolo potrebné zistiť či uzatvorenie poistenia bolo podmienkou pre získanie úveru, a teda, že v zmysle ust. § 2 písm. g) zákona č. 229/2010 Z.z. náklady súvisiace s poistením mali alebo nemali byť zahrnuté do výšky RPMN. Uvedenie nesprávnej výšky RPMN má podľa názoru odvolacieho súdu rovnaké následky ako keby RPMN nebola uvedená vôbec, pretože ani spotrebiteľ nepozná skutočnú výšku RPMN v dôsledku čoho si nemôže spraviť obraz o celkovej cene úveru a nemôže posúdiť nakoľko je úver pre neho výhodný. Preto ak sa neuvedie správna výška RPMN má to za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. S otázkou zlej definície uvedenej v petite žaloby sa súd prvej inštancie riadne vypořiadal v bode 45 odôvodnenia, keď chybu v žalobnom petite považoval za nepodstatnú z dôvodu, že iný výklad by znamenal prílišný formalizmus, ktorý je neprípustný a konštatoval, že zmluva nie je bezúročná a bezpлатková, ale v prípade nedostatku obligatórných náležitostí zmluvy platí fikcia o bezúročnosti a bezpлатkovosti úveru.

34. Odvolací súd poukazuje na znenie ust. § 295 CSP, osobitne na ustanovenie o dokazovaní, že súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz. S týmto ustanovením sa však súd prvej inštancie dôsledne neriadil. Tým, že sa zameril iba na žalobcom namietanú skutočnosť, že zmluva neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a fakticky nezistoval iné dôvody pre aplikáciu ust. § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom a porušil jeho právo na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok podľa názoru odvolacieho súdu nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

35. Preto odvolací súd zrušil rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a súvisiacich výrokoch o trovách konania a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 289 ods. 1 písm. b) v spojení s ust. § 391 ods. 1 CSP).

36. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie o trovách tohto odvolacieho konania podľa ust. § 396 ods. 1 CSP.

37. Nad rámec uvedeného odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že súd prvej inštancie rozhodol vo vzťahu k žalobcovi a v časti jeho úspechu vo veci tak, že mu žiadne trovy konania nevznikli, preto mu náhradu trov konania nepriznal. Išlo o 3 nároky, v ktorých bol žalobca úspešný, čo sa týka neúspechu žalobcu, však už súd konštatoval, že nezistil dôvody podľa ust. § 257 CSP a priznal nárok žalovanému. Podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade aj keď ide o 6 nárokov prichádza do úvahy vo vzťahu žalobcu a žalovaného aplikácia ust. § 255 ods. 1 a 2 CSP, teda pomer úspechu a neúspechu, prípadne čiastkového úspechu vo veci.

38. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.